

کد کنترل

501

F

501F

آزمون (نیمه‌تمركز) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۱)

صبح پنج شنبه

۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

مهندسی عمران – مهندسی محیط‌زیست (کد ۲۳۱۶)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: – مکانیک جامدات (مقاومت مصالح – تحلیل سازه‌ها) – اصول مهندسی تصفیه آب و فاضلاب – مبانی انتقال، انتشار و مدل‌سازی آلینده‌ها	۴۵	۱	۴۵

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

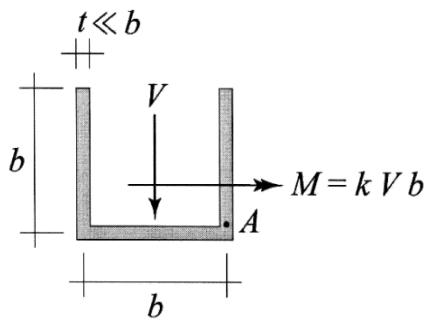
* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سوالات و پایین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (mekanik جامدات (مقاومت مصالح – تحلیل سازه‌ها) – اصول مهندسی تصفیه آب و فاضلاب – مبانی انتقال، انتشار و مدل‌سازی آلاینده‌ها)

-۱ بزرگ‌ترین مقدار اصلی تنش در نقطه A، چند برابر $\frac{V}{bt}$ است؟

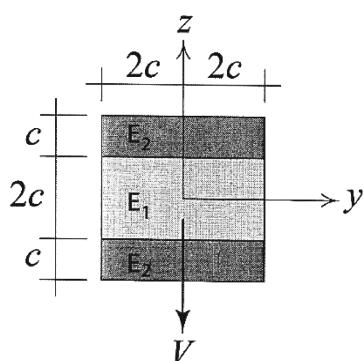
$$\frac{1}{2}(k + \sqrt{1+k^2}) \quad (1)$$

$$\frac{3}{4}(k + \sqrt{1+k^2}) \quad (2)$$

$$\frac{1}{2}(k + \sqrt{4+k^2}) \quad (3)$$

$$\frac{3}{4}(k + \sqrt{4+k^2}) \quad (4)$$

-۲ در تیر مرکب نشان‌داده شده $E_2 = 2E_1$ است. مقطع تحت تأثیر نیروی برشی V قرار دارد. نسبت بزرگ‌ترین تنش برشی τ_{xz} پدیدآمده در ناحیه تیره رنگ (ناحیه ۲) به بیشینه مقدار همین مؤلفه تنش که در کل مقطع ایجاد می‌شود، کدام است؟

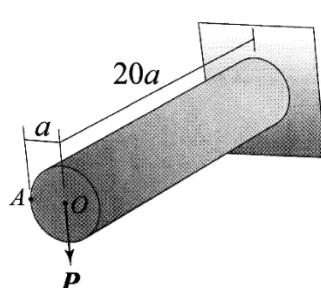
$$\frac{3}{8} \quad (1)$$

$$\frac{3}{7} \quad (2)$$

$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

$$\frac{6}{7} \quad (4)$$

-۳ استوانه نشان‌داده شده توخالی و از ماده‌ای با نسبت پواسون $\nu = \frac{1}{3}$ ساخته شده است. اگر بار P به جای نقطه O در نقطه A عمل شود، جایه‌جایی نقطه محل اثر بار (با صرف نظر از اثر نیروی برشی) چند درصد افزایش می‌یابد؟

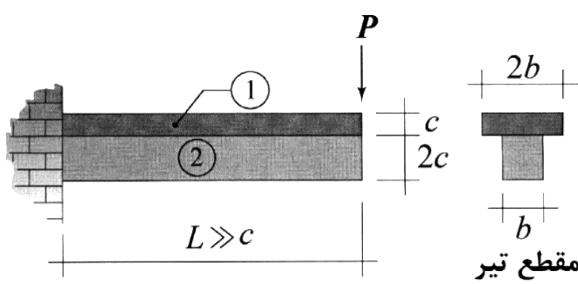
$${}^\circ/375 \quad (1)$$

$${}^\circ/75 \quad (2)$$

$$1 \quad (3)$$

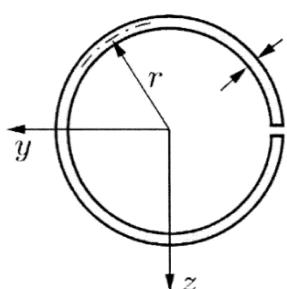
$$2 \quad (4)$$

-۴ در تیر نشان داده شده، در سطح تماس بین ناحیه ۱ و ۲ امکان لغزش بدون اصطکاک وجود دارد، البته بدون اینکه هیچ جدایش عمودی در آن سطح رخ دهد. نسبت بزرگترین تنش خمی پدیدآمده در ناحیه ۱ به بزرگترین تنش خمی ایجاد شده در ناحیه ۲ تحت بارگذاری نشان داده شده کدام است؟ (فرض شود بین مدول یانگ این دو ناحیه رابطه $E_1 = 2E_2$ برقرار است).

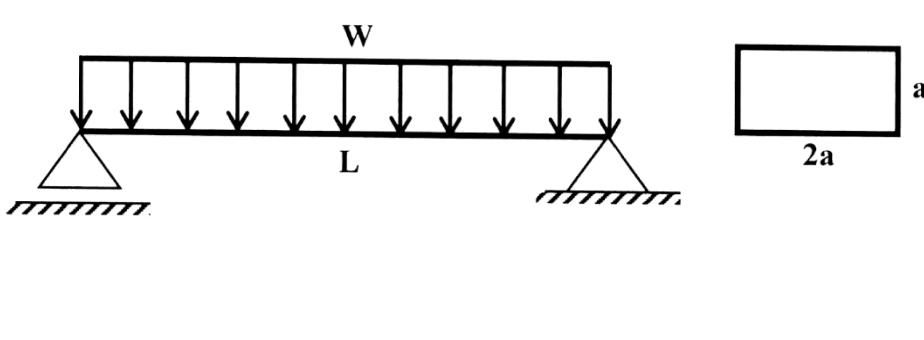
- (۱) ۲
(۲) ۱
(۳) $\frac{1}{2}$
(۴) $\frac{1}{4}$

-۵ فاصله مرکز برش حلقه جدار نازک باز نشان داده شده تا مرکز آن حلقه، چه ضریبی از شعاع حلقه است؟

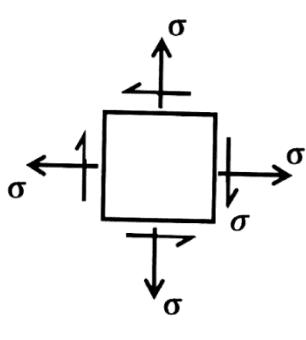
- (۱) ۱/۵
(۲) ۲
(۳) ۲/۵
(۴) ۳

-۶ در تیر شکل زیر، مقدار شدت بار W چه ضریبی از $\frac{a^3 \times \sigma_y}{L^2}$ باشد تا در وسط دهانه، 5° درصد از مقطع تیر وارد ناحیه پلاستیک گردد؟ (تنش تسليیم مصالح σ_y فرض گردد).

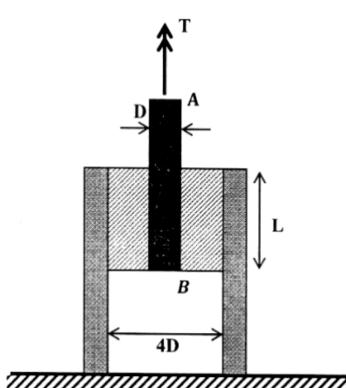
- (۱) $\frac{11}{3}$
(۲) $\frac{11}{6}$
(۳) $\frac{11}{8}$
(۴) $\frac{11}{24}$

-۷ المان تنش مسطح شکل زیر چه مقدار دوران نماید تا نسبت تنش عمودی در دو صفحه متعامد دوران داده شده برابر با ۳ شود؟

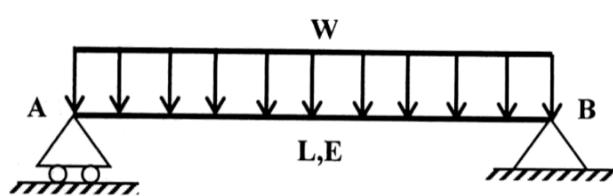
- (۱) $\frac{1}{2} \sin^{-1}(\frac{1}{3})$
(۲) $\frac{1}{2} \sin^{-1}(\frac{1}{2})$
(۳) $\sin^{-1}(\frac{1}{3})$
(۴) $\sin^{-1}(\frac{1}{2})$

-۸ در شکل زیر یک حلقه لاستیکی با مدول برشی G ، قطعه صلب مدور AB به قطر D را به قطعه استوانه‌ای صلب دیگری با قطر داخلی $4D$ متصل کرده است. زاویه پیچش قطعه AB چه ضریبی از $\frac{T}{\pi L \cdot G \cdot D^3}$ است؟

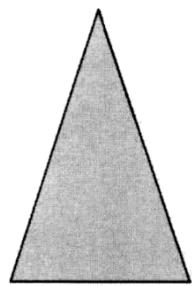
- $\frac{15}{2}$ (۱)
 $\frac{15}{4}$ (۲)
 $\frac{15}{8}$ (۳)
 $\frac{15}{16}$ (۴)

-۹ مقطع تیر زیر دارای ارتفاع ثابت h است و پهنه‌ای آن از صفر در تکیه‌گاه A به صورت خطی تا b در تکیه‌گاه B تغییر می‌کند. شب منحنی تغییر شکل تیر در تکیه‌گاه B چه ضریبی از $\frac{WL^3}{Eb_0 h^3}$ است؟

- ۲ (۱)
 $\frac{15}{2}$ (۲)
 $\frac{1}{3}$ (۳)
 $\frac{1}{5}$ (۴)

-۱۰ در مقطع شکل زیر، نسبت لنگر خمشی تسلیم مقطع به لنگر خمشی تمام‌پلاستیک آن کدام است؟

- $\frac{2-\sqrt{2}}{8}$ (۱)
 $\frac{2-\sqrt{2}}{4}$ (۲)
 $\frac{2+\sqrt{2}}{8}$ (۳)
 $\frac{2+\sqrt{2}}{4}$ (۴)

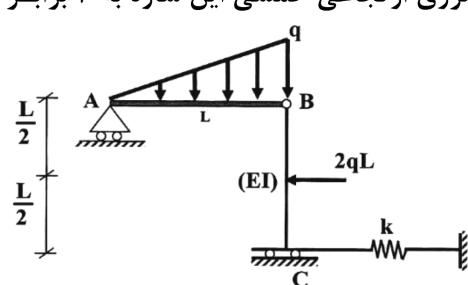
-۱۱ لنگرهای گیرداری یک تیر به طول 4 m و صلبیت خمشی EI تحت لنگر خمشی گسترده یکنواخت به شدت

$$30 \frac{\text{kN.m}}{\text{m}} \text{ چند kN.m} \text{ است؟}$$

- ۴۰ (۴) ۳۰ (۳) ۱۵ (۲) ۱) صفر

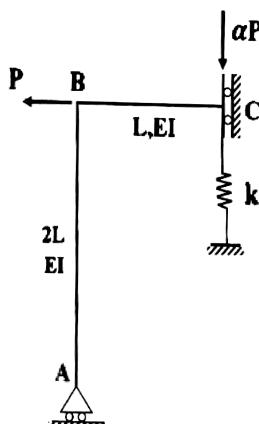
-۱۲ در سازه شکل زیر، مقدار سختی فنر (k) چه ضریبی از $\frac{EI}{L^3}$ باشد تا انرژی ارجاعی خمشی این سازه به $\frac{3}{4}$ برابر

مقدار حداقل خود برسد؟ (میله AB صلب است).

- ۳ (۱)
۶ (۲)
۱۲ (۳)
۱۸ (۴)

- ۱۳- اگر در سازه زیر تغییر مکان تکیه‌گاه غلتکی A برابر با $\frac{2EI}{9EI} = \frac{2}{9}$ باشد، نیروی فنر به سختی کدام است؟

$$\frac{P}{27} \quad (1)$$

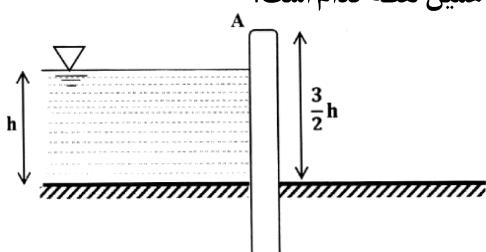
$$\frac{2P}{27} \quad (2)$$

$$\frac{P}{9} \quad (3)$$

$$\frac{4P}{27} \quad (4)$$

- ۱۴- مطابق با شکل زیر، یک دیوار به ارتفاع $\frac{3}{2}h$ و عرض واحد با صلبیت خمشی EI تحت فشار جانبی آب به ارتفاع h و وزن

مخصوص γ قرار دارد. نسبت تغییر مکان افقی انتهای دیوار (A) به دوران همین نقطه کدام است؟

$$\circ/6h \quad (1)$$

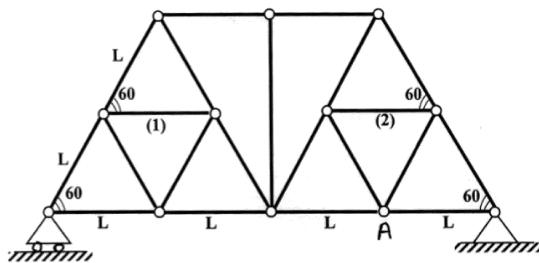
$$h \quad (2)$$

$$1/2h \quad (3)$$

$$1/3h \quad (4)$$

- ۱۵- اگر در خرپای زیر دمای میله‌های (۱) و (۲) به مقدار ΔT کاهش یابد. آنگاه تغییر مکان قائم گره A کدام است؟

(تمام میله‌های خرپا مشابه و دارای ضریب انبساط حرارتی α هستند).

(۱) صفر

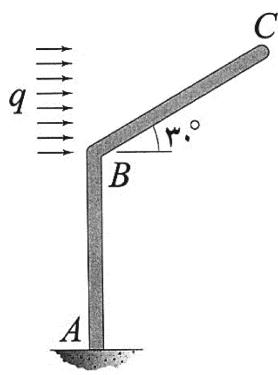
$$\frac{\sqrt{3}}{3} \alpha \Delta TL \quad (2)$$

$$\frac{2\sqrt{3}}{3} \alpha \Delta TL \quad (3)$$

$$\sqrt{3} \alpha \Delta TL \quad (4)$$

- ۱۶- اگر انرژی ارجاعی خمشی ذخیره شده در عضو BC را با W_{BC} نشان دهیم، در آن صورت $\frac{dW_{BC}}{dq}$ چند برابر

$$\frac{qL^5}{EI} \quad \text{است؟ (طول هر دو عضو و صلبیت خمشی آنها به ترتیب برابر با } L \text{ و } EI \text{ است.)}$$

$$\frac{1}{80} \quad (1)$$

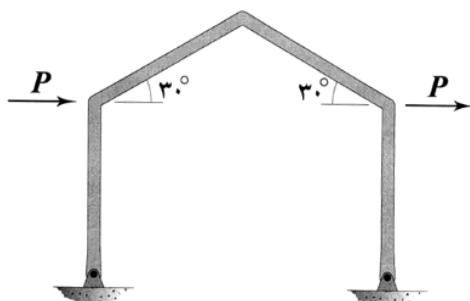
$$\frac{1}{160} \quad (2)$$

$$\frac{1}{320} \quad (3)$$

$$\frac{1}{640} \quad (4)$$

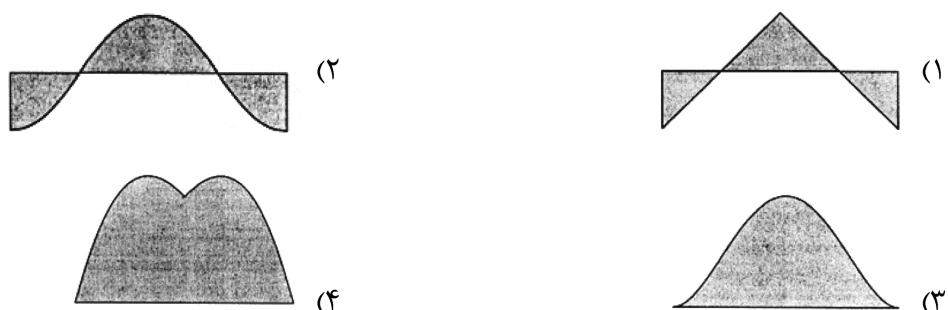
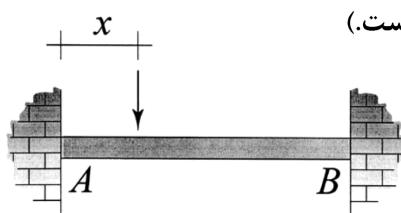
- ۱۷ در قاب شکل زیر، تمامی اعضای دارای طول L و صلبیت خمشی EI هستند. میزان تغییر مکان افقی قاب چند برابر

$$\frac{PL^3}{EI}$$
 است؟ (تکیه‌گاه‌های قاب مفصلی هستند).

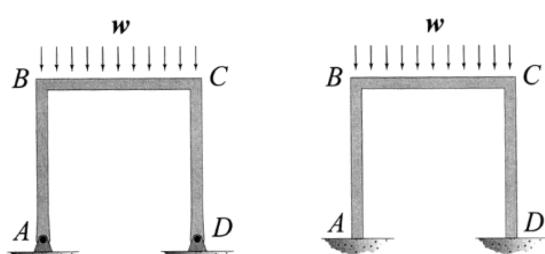

- (۱) $\frac{1}{3}$
 (۲) $\frac{2}{3}$
 (۳) $\frac{4}{3}$
 (۴) $\frac{8}{3}$

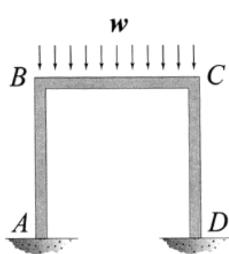
- ۱۸ نمودار تغییرات لنگر خمشی بیشینه ایجادشده در تیر AB به‌ازای عبور باری متمرکز بر روی آن از A تا B در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟ (متغیر x معروف محل اثر بار مذکور است).

- ۱۹ نسبت دوران ایجادشده در گره B در حالتی که تکیه‌گاه‌های A و D گیردار باشند. (شکل الف) در مقایس با حالتی که هر دوی این تکیه‌گاه‌ها مفصلی باشند (شکل ب)، کدام است؟ (طول اعضای قاب و صلبیت خمشی آنها با هم برابر است).

شکل ب

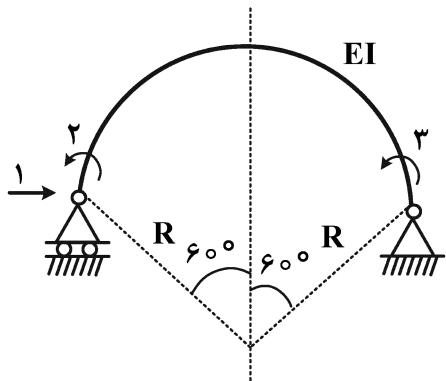

شکل الف

- (۱) $\frac{1}{2}$
 (۲) $\frac{3}{4}$
 (۳) $\frac{5}{6}$
 (۴) $\frac{7}{8}$

- ۲۰ در شکل زیر که شامل یک عضو دایروی با زاویه مرکزی 120° درجه است، مؤلفه نرمی f_{11} چند برابر $\frac{R^3}{EI}$ است؟

(شعاع R در مقابل ارتفاع مقطع عضو خیلی بزرگ است).

$$\frac{2\pi - 3\sqrt{3}}{4} \quad (1)$$

$$\frac{\pi - \sqrt{3}}{4} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{4} \quad (3)$$

$$\frac{\pi - \sqrt{3}}{2} \quad (4)$$

- ۲۱ برای حذف سختی آب با غلظت $200 \frac{mg}{L}$ و دبی $100 \frac{m^3}{hr}$ در زمان ۱۵ ساعت، چند مترمکعب رزین با ظرفیت

$$100 \frac{gr}{L}$$

$$^{\circ}/3 \quad (1)$$

$$3 \quad (2)$$

$$30 \quad (3)$$

$$300 \quad (4)$$

- ۲۲ مهم‌ترین علت حضور قلیائیت در هاضمهای بی‌هوازی لجن کدام است؟

- (۱) اسیدهای چرب
- (۲) پروتئین‌ها
- (۳) دی‌اکسیدکربن
- (۴) کربوهیدرات‌ها

- ۲۳ در یک فرایند لجن‌فعال مقدار مواد معلق مایع مخلوط در حوض هوادهی و لجن برگشتی به ترتیب $2000 \frac{mg}{L}$ و

$$10000 \frac{mg}{L}$$

$$2 \quad (2) \quad 1 \quad (1)$$

$$4 \quad (4) \quad 3 \quad (3)$$

- ۲۴ حجم لجن اولیه بر حسب مترمکعب بر روز در صورتی که جرم جامدات خشک $400 \frac{kg}{d}$ و دانسیته لجن $1/01$ و

درصد جامدات خشک لجن 4 باشد، کدام است؟

$$4 \quad (2) \quad 1 \quad (1)$$

$$10 \quad (4) \quad 8 \quad (3)$$

- ۲۵ مقدار تولید بیومس یا لجن مازاد در تصفیه بی‌هوازی فاضلاب حداقل چند درصد مقدار COD حذف شده است؟

$$30 \quad (2) \quad 10 \quad (1)$$

$$50 \quad (4) \quad 40 \quad (3)$$

- ۲۶- در یکی از روش‌های بیولوژیکی حذف فسفر در تصفیه‌خانه‌های فاضلاب، بخشی از لجن برگشتی به یک مخزن (رآکتور) بی‌هوایی منتقل می‌شود. در این رآکتور، بخشی از فسفات ذخیره‌شده در لجن آزادشده و سپس لجن حاوی غلظت کم فسفات به حوض هوادهی منتقل می‌گردد. این روش (رآکتور بی‌هوایی مذکور) را چه می‌نامند؟
- Phoredox (۲)   SBR (۱)
UASB (۴)   Phostrip (۳)
- ۲۷- دلیل مدت زمان ماند لازم بیشتر در لاغون‌های هوادهی تصفیه فاضلاب در مقایسه با تأسیسات لجن فعال کدام است؟
- (۱) عدم وجود جریان برگشتی لجن و غلظت به مراتب بیشتر بیومس فعال
(۲) عدم وجود جریان برگشتی لجن و غلظت به مراتب کمتر بیومس فعال
(۳) جریان برگشتی بیشتر لجن و مقدار جریان فاضلاب ورودی به مراتب کمتر
(۴) جریان برگشتی کمتر لجن و مقدار جریان فاضلاب ورودی به مراتب بیشتر
- ۲۸- بارهای آلودگی ورودی مورد استفاده برای محاسبه و طراحی حوض هوادهی در تصفیه‌خانه‌های فاضلاب به روش لجن فعال متعارف کدام‌اند؟
- (۱) بارهای متوسط BOD_5 ، مواد قابل صافسازی، فسفر و TKN در مدت زمان بارگذاری مؤثر در حداقل دمای در نظر گرفته شده
(۲) بارهای متوسط BOD_5 و مواد قابل صافسازی در مدت زمان بارگذاری مؤثر در میزان متوسط دمای در نظر گرفته شده
(۳) حداقل بارهای BOD_5 ، فسفر و TKN در مدت زمان بارگذاری مؤثر در حداقل دمای در نظر گرفته شده
(۴) حداقل بارهای BOD_5 ، فسفر و TKN در مدت زمان بارگذاری کم در حداقل دمای در نظر گرفته شده
- ۲۹- کدام ماده منعقدکننده آلی سینتیک اغلب برای آب‌گیری لجن‌مازاد بیولوژیکی فاضلاب مورد استفاده قرار می‌گیرد؟
- (۱) پلی اکریل آمیدها
(۲) دی بوتیل فنلات‌ها
(۳) نمک‌های آهن و آلومینیم
(۴) هپتاکلرها
- ۳۰- ضریب سرعت حذف عوامل میکروبی (K_b) در برکه‌های تثبیت فاضلاب در وهله اول بستگی به کدام عامل تأثیرگذار دارد و روند کاهش عوامل میکروبی مشابه روند کاهشی (تجزیه) کدام‌یک از پارامترهای کیفی فاضلاب است؟
- (۱) فسفر، مشابه روند کاهشی COD
(۲) دما، مشابه روند کاهشی BOD_5
(۳) غلظت جامدات کل، مشابه روند کاهشی COD
- ۳۱- قبل از فیلتر کدام‌یک از مراحل زیر در تصفیه آب به روش فیلتراسیون مستقیم، وجود دارد؟
- (۱) فقط مرحله انعقاد
(۲) مرحله لخته‌سازی
(۳) بدون هیچ کدام از مراحل انعقاد، لخته‌سازی و تهشیینی
- ۳۲- معمولاً برای کنترل (کاهش) خورندگی آب خام ورودی به تصفیه‌خانه‌ها از چه مواردی استفاده می‌شود؟
- (۱) زئولیت یا دی‌اسکید کربن
(۲) آهک یا هیدروکسید سدیم
(۳) سیلیکات آلومینیم یا رزین سدیمی
- ۳۳- در برخی از تصفیه‌خانه‌های آب، کدام عامل مولد بو و طعم را می‌توان توسط فرایند هوادهی حذف نمود؟
- (۱) جلبک‌ها
(۲) جامدات معلق موجود
(۳) آلاینده‌های سینتیک صنعتی
(۴) گازهای محبوس در آب مانند سولفید هیدروژن

۳۴- کدامیک از روش‌های زیر از جمله متداول‌ترین روش‌های تخمین ضریب انتشار گاز بهشمار می‌رود؟ پارامترهای اصلی مورد توجه در آن کدامند؟

(۱) قانون استوکس (Stokes)، پارامترهای دمای مطلق، فشار اتمسفر و خصوصیات مولکولی

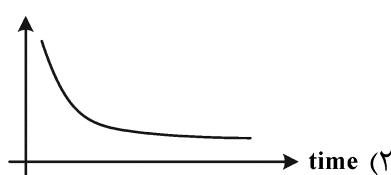
(۲) معادله مکسول (Maxwell)، پارامترهای دمای مطلق، طول موج، وزن اتمی، جرم اتمی

(۳) قانون استوکس - اینشتین (Stokes-Einstein)، پارامترهای ثابت بولترمن، دمای مطلق، لزجت حلال و فشار مطلق

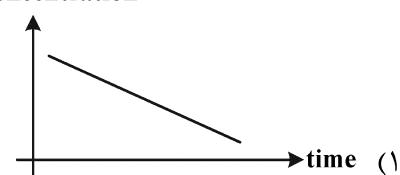
(۴) نظریه چپمن - انسکوگ (Chapman - Enskog)، پارامترهای دمای مطلق، فشار اتمسفر، وزن و خصوصیات مولکولی

۳۵- کدامیک از نمودارهای زیر بیانگر تغییرات غلظت اکسیژن محلول در طی زمان در یک راکتور درسته حاوی سیال آب و ماده آلی به همراه باکتری‌های مورد نیاز تجزیه ماده آلی خواهد بود؟

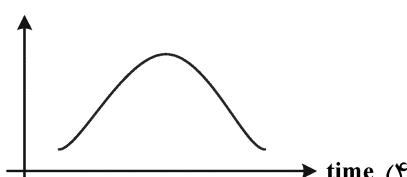
Do Concentration

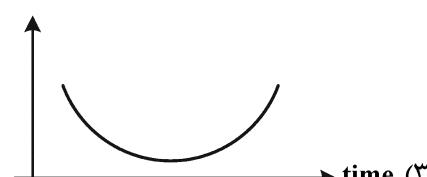
Do Concentration

Do Concentration

Do Concentration

۳۶- کدامیک از مواد زیر، آلی است؟

(۱) آمونیم

(۳) تیرام

۳۷- در تقسیم‌بندی منابع تولید آلودگی، منبع باران‌های اسیدی و تولید شیرابه از یک خاکچال (Landfill) به ترتیب کدام است؟

(۲) غیر نقطه‌ای، نقطه‌ای

(۱) نقطه‌ای، نقطه‌ای

(۴) نقطه‌ای پیوسته، غیر نقطه‌ای

(۳) غیر نقطه‌ای، غیر نقطه‌ای

۳۸- در یک مسئله انتقال جرم عدد پکلت (Peclet number) از 10^0 بزرگ‌تر است، در این صورت مکانیزم غالب بر انتقال آلودگی کدام است؟

(۱) هر دو فرایند پراکندگی (Dispersion) و پهنرفت (Advection) در انتقال آلودگی مؤثر هستند.

(۲) پهنرفت (Advection) فرایند غالب در انتقال آلودگی بوده و می‌توان از فرایند پراکندگی (Dispersion) صرف‌نظر کرد.

(۳) پراکندگی (Dispersion) فرایند غالب در انتقال آلودگی بوده و می‌توان از فرایند پهنرفت (Advection) صرف‌نظر کرد.

(۴) هر دو فرایند پراکندگی (Dispersion) و پهنرفت (Advection) در انتقال آلودگی مؤثر هستند. ولی نقش پراکندگی برجسته‌تر است.

- ۳۹- سیالاتی که بین تنفس برشی و کرنش برشی آن‌ها رابطه خطی برقرار استاز کدام قانون پیروی می‌کنند؟
- (۱) قانون استوکس
  - (۲) چپمن
  - (۳) لزجت نیوتون
  - (۴) لزجت غیرنیوتونی
- ۴۰- رابطه همبستگی استوکس - ائیشتین برای تعیین کدام پارامتر و تحت چه شرایطی استفاده می‌شود؟
- (۱) ضریب انتشار جسم حل شده در محلول در دمای معین
  - (۲) ضریب انتشار مواد در جامدات در دماهای مختلف
  - (۳) ضریب انتقال آب در محیط متخلخل در دمای معین
  - (۴) ضریب انتشار تصادفی ذرات معلق سیال در دماهای مختلف
- ۴۱- رابطه سرعت انتشار فیزیکی در خاک چه نام دارد؟
- (۱) قانون دوم فیک
  - (۲) قانون پولستون
  - (۳) قانون استوکس
  - (۴) قانون گونتل برگ
- ۴۲- دلیل به کارگیری ضریب پراکندگی هیدرودینامیکی در جریان آب زیرزمینی کدام است؟
- (۱) بررسی مجرای حرکت تصادفی ذرات و انتشار فیزیکی
  - (۲) ترکیب انتقال شیمیایی و انتشار فیزیکی در یک پارامتر
  - (۳) بررسی مجرای انتشار مولکولی و پراکندگی شیمیایی
  - (۴) ترکیب انتشار مولکولی و پراکندگی مکانیکی در یک پارامتر
- ۴۳- رابطه بین آلاینده جذب شده بر روی ذرات جامد خاک و مقدار آلاینده موجود در آب منافذ خاک در حالت تعادل را چه می‌نامند؟
- (۱) ضریب توزیع
  - (۲) ثابت تعادل
  - (۳) پایستگی
  - (۴) ایزوترم
- ۴۴- در فرایندهای جذب و اجذب آلاینده‌ها در خاک، منظور از جذب مکشی کدام است؟
- (۱) جایه‌جایی ترکیب شیمیایی آلودگی در محیط متخلخل
  - (۲) انتقال آلودگی به داخل ذره و جذب آن روی سطوح داخلی
  - (۳) چسبیدن آلودگی به سطح ذره خاک و اتصال ذرات به یکدیگر
  - (۴) ترکیب شیمیایی آلودگی در سطح ذره خاک و جذب ترکیب حاصل توسط ذرات دیگر
- ۴۵- در یک مسئله انتقال آلاینده رادیواکتیوی، اگر λ ثابت واپاشی باشد، مدت زمانی (T) که طول می‌کشد تا در اثر واپاشی غلظت آلاینده به نصف تقلیل یابد، کدام است؟
- (۱) ${}^{\circ} / 693 e^{\lambda}$
  - (۲) ${}^{\circ} / 693 e^{-\lambda}$
  - (۳) $\frac{{}^{\circ} / 693}{\lambda}$
  - (۴) $\frac{\lambda}{{}^{\circ} / 693}$

